

ጄይ ሰንበት ዘጽጌ 2011 ዓ.ም.

ጥቅምቲ 25 2011 (11/04/2018)

መዝሙር: ክርስቶስ ሠርዐ ሰንበተ. . . . .

ንባባት: ዕብ 7:23-28 ፥ ራእ 12:13-ፍ፥ ግ.ሐ. 11:1-12፥ ማር 12:28-34

ምስባክ: “አርውዮ ለትለሚሃ፥ ወአስምሮ ለማዕረራ፥ ወበነጠንጣብከ ትበቅላ ተፈሢላ”
“ንነግሕታታ ተስትዮ፥ ንድንኩላታ ትምድምዶ፥ ብዝናም ተለምልማ፥ ንብቅላ ትባርኻ” መዝ. 65:10።

መዝሙር: ክርስቶስ ሰንበት ሠርዓልና ብኣኡ ሓቢርና ክንሕጎስ ዕረፍቲ ክትኮነና ሃበና፥ግራውቲ ወይኒ ዓምበቡ ኣታኽልቲ ፈረየ ሰለሙን እኳ ከም ሓደ ካብኣም ኣይለበሰን። መዓልቲ ሰንበት ምስ ኣምላኽ እንራኽበላ ጸጋ እንዕደለላ ዕለት ስለ ዝኾነት ክነኽብራ ይግባእ። ሰንበት ኣኽብሩ ጽድቂ ግበሩ ይብለና ኣምላኽ። ሰንበት ዘየኽብር ንኣምላኽ ኣየኽብርን እዩ ስለዚ ብምዓልቲ ሰንበት ክንጽሊ ክንሳሕ ኣብ መኣዲ ቅ. ቑርባን ክንሳተፍ ይግብኣና።

ጉዕዞና ምስ ማርያም ይኹን:

ሓምሻይ ሰንበት ዘጽጌ ኢና ዘኪርና ዘሎና። ጉዕዞ ቅድስና ምስ ማርያም ሒዝና ኣሎና። ምስ ማርያም ኮና ክንጉዓዝ ከሎና ንሓቂ ክንፈልጥ ኢና። ማርያም ንኣምላኽ ክተሰምዕ ኩሉ ጊዜ ቅርብቲ ኮይና ንረኽባ። በዚ ኸኣ ዝበልካዮ ይኹን እናበለት ንነገር ኣምላኽ ቀዳምነት ሂባ ትጉዓዝ ነራ። ኩሎም ወለዶ ብጽእቲ ክብሉኒ እዮም ክትብል እንከላ ነቲ ንሳ ሒዛዮ እተጓዕዘት መገዲ ምስ ረአዩ ዝደግምዎ እያ ኢላ፥ ንኣኣ ብጽእቲ እንብላ ኣሰራ ምስ እንኸተልን ሓቀኛ መንነታ ምስ እንፈልጣን ጥራሕ እዩ። ጉዕዞ ሕይወትና ኣብ መገዲ ኣምላኽ ክኸውን እንከሎ ቅዱሳን የብለና። ኣብዚ ፍሉይ እዋን ዝኸሪ ማርያም እምብኣር ብዙሕ ኣብ ሕይወት ማርያም እንምሃሮ ስለ ዘሎና ጽን ኢልና ንስምዓያ እሞ ክትሕብረና እያ።

ንኣምላኽን ብጻይናን ነፍቅር:

ንባባትና ንሎሚ ኣብ ኣምላኽ ዘኸርበና ቀንዲ ነገር እንታይ ምዃኑ ይገልጹልና። ኣምላኽ ኣብ ቅድመና ርኢና ክንክእል እሞ ነቲ ሓቀኛ መገዲ ተኸቲልና ክንክእል። እዋና ብናይ ሓሶት መዛሙር መሊኡ ኣብዚ እዩ ዘሎ ሓቂ ኣብዚ እባ፥ ኣነ ዝብሎ እዩ ሓቂ እናተባህለ ንሓቂ ኣምላኽ ዝኸይሩ ዘታልሉ ዓለምና ሎሚ መለለይኦ ኮይኑ ኣሎ። እዚ እዩ እቲ ሓቂ እናተባህለ ዝውቃዕ ዘሎ ዳንከራ ውሑድ ኣይኮነን። ኣብዚ እዋን ኢና እምብኣር ኣብ ኢየሱስ ብልብና ቀሪብና ኣየናይ እዩ እቲ ሓቂ እቲ ቀንዲ ክንክተሎ ዝግብኣና ኢልና ንሕተቶ። ነዚ ከረድእና ኢሎ ናይ ሎሚ ወንጌል ሓደ ምሁር ሕጊ ኣብ ኢየሱስ ቀሪቡ ዝሓተቶ ነስተንትን።

ሓደ መዓልቲ ሓደ ካብቶም ጸሓፍቲ በቲ ዝህቦ ዝነበረ መልሲ ተደኒቐ ኣብ ኢየሱስ ቀሪቡ ዝበለጸ ርድኢትን ኣፍልጦን ክህልዎ ኢሎ ካብ ኩሉ ዝገበየ ትእዛዝ ኣየናይ ኢዩ ኢሎ ሓቲትዎ። ኣብ ጥንቲ ዘመን ሕጊ መጋበሪ ድኅነት እዩ ነሩ ስለዚ ሕጊ ዘይምፍላጥን ዘይምኽባርን ጸገም እዩ ነሩ። እዚ ሰብ እዚ እዩ ነሩ ጸገሙ፥ ከምኡ ኣብ ጊዜ ኢየሱስ ኣይሁድ ንሓደ መምህር ሕጊ ኣየናይ ምዃኑ እቲ ዝገበየ ሕጊ ምሕታት ፍሉጥ ኣገባብራ እዩ ነሩ። ኣይሁድ ኣብ እዋን ኢየሱስ 613

ዓናቸጽ ሕገ ነርዎም። እዞም ንኣሸቱ ሕግታት ንሙሴ ኣብርእሲ እቶም ዓበርተ ትእዛዛት ብኣምላኽ ዝተዋህብዎ እዮም ኢሎም ይኣምኑ። ኣብዚ እዚ ምሁር ሓገ ንኢየሱስ ዝሓትት ዘሎ ኢየሱስ ጽቡቕ ኣፍልጦ ከምዘልኦ ኣለልዩ ክፈልጥ ኢሉ እዩ ሓቲትዎ። ነቶም ዓናቸጽ ሕገ ቡብእዮን ንኣሸቱ ሕግታት ይውሰኽዎም ስለ ዝነበሩ ኣየናይ እቲ ቀንዲ ምዃኑ ክትፈልጥ ምሕታት ግቡእ እዩ ነሩ። ኣብ ሕይወትና ኣብቲ ቀንዲ ነገር ኣተኹርና ነቲ ቀዳምነት ዝግብኦ ቀዳምነት ክንህብ ከምዘሎና የዘኻኸረና። እዚ ምሁር ሕገ ከምቶም ካልኣት ክውጥርዎ ኣብኡ ጌጋ እንተ ረኸቡ ክከስዎ ኢሎም ዝሓቱ ዘይኮነ ንሓቂ ክፈልጥ ሓቲቱ። ስለዚ ኣየናይ ሕገ እዩ እቲ ቀዳማይ ወይ ልዕሊ ኩሉ ክሕሎ ዘለዎ ኢሉ ሓቲቱ።

ንኢየሱስ ሓቲትካ ምኽኣል፡

ንኢየሱስ ሓቲትካ ምኽኣል ኣብ ሕይወትና ዓቢ ጥቕሚ ኣልኦ። ጉዕዞ ሕይወትና ኣምላኽ ይርእዮ እዩ ኣብ ገለ እዋን መገዲ ጉዕዞና ኣደናጊሩና ዓወንወን እንብለሉ እዋን ኣሎ ስለዚ ኣብ ኢየሱስ ቅርብ ኢልና ኣየናይ መገዲ ክጉዓዝ ኣብርሃለይ ክንብል ከሎና ሓቀኛ መልሲ ክንረክብ ንኽእል ኢና። ኣብ ሕይወት ጥቕሚ ዘልኦ ግን ህጹጽ ዘይኮነ ነገራት ኣሎ። ከምኡ ህጹጽ ግን ብዙሕ ጥቕሚ ዘይብሎም ኣለዉ። ኣብዚ ጸገም ዝኾነና ነቲ ጥቕምን ኣድላይን ነገራት ብቲ ህጹጽን ዘይጥቕምን ነገራት ተኪእናዮ ንጉዓዝ።

ኢየሱስ ነዚ ብልቡ መልሲ ደልዩ ዝሓትት ምሁር ሕገ ብቐጥታ ኣብ **ዘዳግም 6:4~5** ዘሎ ጠቓሚ መልሲ ሂብዎ። ንኻልኣት ዝፈልጡ ሓቲቱ እንተ ዝኸውን እውን ነዚ እዮም ምጠቕሱሉ ምኽንያቱ እዚ ብኹሎም ኣይሁድ ፍሉጥ ምዕራፍ እዩ ነሩ። ኣብዚ ፍቕሪ እግዚአብሔር ኣብ ሕይወት ሓደ ሰብ ብምልኡ ክርከብ ከምዘለዎ ክገልጽ ኢሉ እዩ። ፍቕሪ ኣምላኽ ኣብ ሕይወት ሰብ ኣብ ኩሉ ክልንትናኡ እዩ ክግለጽ ዘለዎ ማለት፡ ኣብ ልቡ፣ ነፍሱ፣ ኣእምሮኡን ኣብ ኩሉ ኃይሉን። ኢየሱስ ምስ ዝሃቦ መልሲ ከይተሓተ ሕውስ ኣቢሉ ካልኣይ ትእዛዝ ይነግር፣ ካብ **ሌዋውያን 19:18** “ንብጻይካ ከም ርእሰኻ ደኣ ኣፍቕሮ እምበር ንሓደ ኻብ ሕዝብኻ ሕነ ኣይትፍደን ኣይትቀየምን” እናበለ ወሲኹ ነገርዎ።

ኣብዚ ክልቲኡ ትእዛዛት “**ኣፍቕር**” ብዝብል ቃል ይራኽብ። ኢየሱስ ንክልቲኡ ማዕረ ገሩ ኣይረኣዮን ወይ ብሓደ ኣይገልጸን። እቲ ዳሕረዋይ ናብቲ ቀዳማይ ክንጥምት ይሕግዘና። ቅ. ዮሐንስ ነቲ እትርእዮ ሓውኻ ዘየፍቀርካ ነቲ ዘይትርእዮ ኣምላኽ ከመይ ገርካ ክተፍቕር እናበለ ፍቕሪ ሓው መግለጺ ፍቕሪ ኣምላኽ ምዃኑ ይገልጻልና።

እቲ ሓታቲ ሰብ ብመልሲ ኢየሱስ ተሓጉሱ ነቲ ኢየሱስ ዝበሎ ይቕበሎ እሞ እዚ ካብ ኩሉ ዚሓርር መስዋዕትን ካብ መስዋዕቲ ሕሩድን ዚዓቢ እዩ ይብሎ። ነዚ ኸኣ ካብ ሆሴዕ 6:6 “ካብ መስዋዕቲ ኸተቕርቡለይሲ ምሕረት ክትገብሩ እፈቱ። ካብ ዚሓርር መሥዋዕቲ ኸተቕርቡለይ ከኣ ኣምላኽ ምዃንይ ክትፈልጡ እፈቱ” ዝብል ከምኡ ካብ 1ሳሙኤል 15:22 “ ንእግዚአብሔርሲ ዚሓርር መስዋዕትን መስዋዕቲ ሕሩድን ከም ምእዛዝ ቃሉ ገይሩዶ ይሓጉሶ እዩ፣ እንሆ ንእኡ ምእዛዝ ካብ መስዋዕትቲ ናብ ቃሉ ጽን ምባል ድማ ኻብ ስብሒ ደዓውል ይበልጽ” ዝብል ይጠቕስ። ኢየሱስ ቀልጢፉ ንሱን እቲ ጸሓፊይን ዝብሎ ከምዝሰማማዕ ተረዲኡ ካብ መንግስቲ ኣምላኽ ርሑቕ ኣይኮንካን ኢልዎ። እዚ ክብሎ ከሎ ንሱ መን መዃኑ ንርእሱ እቲ መንግስቲ ኣምላኽ ንሱ ምዃኑ ይገልጻሉ ኣሎ።

ሓደ ምሁር ኣብ ሓደ እዋን ንብዙሓት ኮርፖረሽናት ብሓባር ብዛዕባ ግላዊ ጊዜ ከመይ ገርካ ክጥቀሙሉ ከምዘሎካ ኣስተምህሮ ክህብ ተሓቲቱ። እዚ ምሁር ብሓደ ኤክስፔርመንት ገሩ ከረድእ ደልዩ። ኣብ ቅድሚ እኩባት ጋንታ ዝሕግዞም መዘኻኸረ ክወስዱ ተቐሪቦም ዘለዉ ሓደ ጥርሑ

ዘሎ ቫዞ ብጠርሙዝ ዝተሰርሐ ኣውጺኡ። ንኣሽቱ ከብብቲ ኣእማን ክንዲ ኩዕሶ ተኒስ ዝኣክል ክሳብ ዝመልኦ ገበረሉ። ዝያዳ ክገብረሉ ክሳብ ዘይክእል ምስኣብጽሖ ነቶም ዝዕዘብዎ ዝነበሩ ሰባት እዚ መትሓዚ ቫዞ መሊኡዶ ይመስልኩም ኢሉ ሓቲትዎም፤ ኩሎም እወ ኢሎም መሊሶምሉ። ጽንሕ ኢሉ ርግጸኛታት ዲኹም መሊኡ ኣሎ ኢሉ ሓቲትዎም። ድኻም ዝበለ ጸጸር ወሲዶ ቀስ ኢሉ ኣብቲ ብዕብይ ዝበለ ኣእማን መሊኡ ዝነበረ ቫዞ መለሶ ኣንቅስቕስ ምስ ኣበሎ እቲ ንኣሽቱ ጸጸር ክሳብ ታሕቲ ሰሊኹ ኣትዩ። እንደገና እዚ ቫዞ መሊኡዶ ኢሉ ሓቲትዎም። ካብ ቀዳማይ ስለ ዝተማህሩ ምናልባት ኢሎም መሊሶም። ጽቡቕ ኢሉ ድንን ኢሉ ድኹም ሓመድ ወሲዶ ክመልሶ ጀሚሩ ሰሊኹ ክኣቱ ጀሚሩ ነቲ ኣብ መንጎ ዝነበረ ቦታ መልኦ። እንደገና መሊኡዶ ኢሉ ሓቲቱ ኩሎም ብሓደ ብዘይ ጥርጥር ኣይመልኩን እናበሉ መሊሾም። እወ ኣይመልኩን እናበለ ማይ ዝመልኦ ጀክ ወሲዶ ኣብኡ መሊሶዎ እቲ ማይ ከኣ ሰሊኹ ክኣቱ ጀመረ።

እቲ ምሁር ኣብቶም ዝዕዘብዎ ዝነበሩ ምልስ ኢሉ እንታይ ክንምሃር ንኻእል ካብዚ ዝገበርናዮ ኤክስፐርት ኢሉ ሓተቶም። ካብቶም ዝነበሩ ዝነፍዓ ሓደ “ናይ ጊዜ ኣጠቓቕማ” ኢሉ መሊሱ። እዚ ዘስተምህረና መዓልታዊ መደባትና ብንኣሽቱ ነገራት መሊኡ ኣብ ዘለዎ እዋን ደጋጊምና ኩሉ ጊዜ ክንውስኹሉ ከም እንኻእል ከምኡ ካልእ ነገራት ክንገብር ከም እንኻእል ይሕብረና እናበለ መሊሱ።

እቲ ምሁር ኣይፋልን ንሱ ኣይኮነን ዝሕብረና ኢሉ መሊሱ፤ እዚ ዝገበርናዮ ኤክስፐርት ካልእ እዩ ዝሕብረና፤ ነቶም ዝዓበዩ ኣእማን መጀመርያ እንተ ዘይኣእቲናዮም ድሕሪኡ ክነእትዎም ኣይንኻእልን ኢና እናበለ ነገርዎም። እቶም ዝዕዘቡ ዝነበሩ ንሕጽር ዝበለ ሱቕ ድሕሪ ምዓል ነዚ ከረጋግጹ ክኢሎም።

እቲ ምሁር ብምቕጻል እቶም ዓበይቲ ኣእማን እንታይ እዮም ኢሉ ሓቲቱ፤ ኣብ ሕይወትና ቀዳምነት እንህበም ነገራት ድዮም? ጥዕና፤ ስድራ፤ ኣዕሩኽ፤ ንርእስኻ ምክልኻል፤ ንሓደ ብልብኻ እትደልዮ ነገር ምፍጻም?

እቲ ቀንዲ ኣድላይን ጠቓምን ነገር ነዚ ዓበይቲ ኣእማን ኣብ ኩሉ ኣጀንዳኻ ኣብ ኩሉ ሕይወትካ ቀዳምነት ምሃብ። እንተዘይኾነ ንንኣሽቱ ነገራት ከም ኣብዚ ኣብነት ንሓመድ ንሕፃ፤ ንማይ፤ ቀዳምነት እንተ ሃብና ኣብ ዘይጠቅሙ ጊዜና ኣጥፊእና ንቁምነገር ዘለዎም ነገራት ቀዳምነት ከይሃብና ክንሓልፍ ኢና። ቀዳምነታት እሞ ነቲ ዓበይትን ኣብ ሕይወትና ኣድላዩ ነገራት ሰሪዕና ምኻኣል።

ሓንቲ መዓልቲ ንርእስና ከይሓተትና ከይንሕልፋ ክንጥንቀቕ ኣሎና፤ እንታይ እዮም እቶም ቀንዲ ነገራት ኣብ ሕይወተይ ዝሰርዎም፤ ኣብ ኩሉ መዓልታዊ መደባትና ኣብ ኣጀንዳና ክነቕምጦ ዝግብኣና ኢልና ክንሓስብ ጠቓሚና እዩ።

ኣብ ርእሲ እዚ ምሁር ዝጠቐሶም ዓበይቲ ኣእማን ኣብ ሕይወት ወድሰብ ጥዕና፤ ስድራ፤ ኣዕሩኽ ካልኣት ካብ ኩሉ ዝዓበዩ ክልተ ነገራት ክንጠቅስ ፍቕሪ ኣምላኽን ንፍቕሪ ብጻይን። ንእግዚኣብሔር ምፍቃር ማለት ካብ ትእዛዝ ንላዕሊ ግንዖት ህያብ እዩ። ሓደ ጊዜ ድሕሪ ኣብ ጉዕዞ ሕይወትና ረኺብናዮ ካብ ምምስጋኑ ካብ ምፍቃር ደው ኣይክንብል ኢና፤ ካልእ ነገር ክንገብር ከኣ ኣይክንደልን ኢና እንታይድኣ ንኣኡ ክነዕቢ ክንጽዕር ኢና።

ንእግዚኣብሔር ምፍቃር ማለት ናይ እግዚኣብሔር ጥራሕ ኮንካ ምንባር እዩ። ሰባት ኣብ ቦታ ኣምላኽ ካልእ ነገራት ነቐምጥ ካልእ ንመርጽ፡ ቀዳሞት ወለድና ኣዳምን ሄዋንን ንቦታ ኣምላኽ ብድለቶም ክትክኡ ስለ ዝደለዩ ሞት ስቓይ መጺእዎም። ንሕና እውን ነዚ ብዝተፈላለዩ እዋን

ንደግሞ። ገንዘብ ሃብቲ ጥዕና፣ ጉብዝና፣ መልክዕ፣ ስልጣን፣ ፍልጠት. . . አብ ገለ እዋን ንአምላኽ ተኪኡ አብ ልብና ይሓድር ሽዑ እንገብሮ ጠፊኡና ንዓብድ። አምላኽ ባዕሉ ኣእከለ አብሎኽ ይብለና። አብዚ አሎኹ ክንብል እንተ ኺኢልና ክንምለስ ጀሚርና አሎና ማለት እዩ። ሰብ ሎሚ ዘለዎ ጠፊእዎ ከዕኖኑ ይርክ አሎ። ፍቕሪ አምላኽ ግን ኩሉ ጊዜ ምሳና አሎ ይጽበየና። ፍጡረይ ተጎዲኡኒ እናበለ ነታ መገዲ ጥፍአት ሒዙ ካብኡ ዝወጸ ብኣኣ ክምለሶ ይጽበ። ፍቕሪ አምላኽ እንገልጾ ተመሊስና እንተ ኸኣልና እዩ።

ሰባት አፍልጦ አምላኽ፣ ፍቕሪ አምላኽ ምስ አጥፍኡ ዝገብርዎ እዚ አብ ዓለምና እንርእዮ እዩ። ንሞት ዓወት፣ ንሕሰም ምዕባሌ፣ ንምዝመዛ ከም ግቡእ ምርኣይ፣ ብርሃጽ ካልኣት ምንባር ከም መሰል ምውሳድ፣ ንዓመጽ ንጭቆና ድሕር ዘይምባል፣ ንጥሙይ አጸቢቕ ክጠሚ ምግባር. . . ። ሕልና ምስ ዓወረ ኩሉ እዩ ዝዘናበል፣ ሎሚ ዓይንና ንአምላኽ ርእዩ ክኸእል ንሓግዝ።

ንብጻይካ አፍቅር ክብለና እንከሎ ንሓውኻ ንሓፍትኻ ብዓይኒ አምላኽ ርኢኻ ምኸኣል። ንሰብ እነፍቅሮ ምስቲ ምሳነ ዘልኦ ርክብ ዘይኮነ አምላኽ ስለ ዘፍቅሮን አብ ቅድሚ አምላኽ ከማና ስለ ዝኾነን እዩ። ንሰብ አፍቅሮ እዩ ክብል ከሎኹ ከምቲ ክርስቶስ ፍቕሪ አምላኽ ክገልጸልና ክሳብ አብ ሞት ዝበጽሖ ፍቕሪ ሓው እውን ብመንጽር እዚ ተራእዩ ክነተግብሮ ከሎና ጥራሕ እዩ ሓቀኛ ፍቕሪ ክንብሎ እንኸእል። አምላኽ ዘፍቀሮ ሓውና ክነፍቅሮ ግቡእና እዩ። ነቲ አምላኽ ዝሃዞ መግለጺ ፍቕሩ ብነጻነት፣ ምንባር፣ ሃብቲ ጥዕና፣ ስድራ፣ ህላዌ፣ ዝኾነ ከሕድጎ አይግባእን። ነዚ አምላኽ ዝሃዞ ህያባት ብሓይልና ብስልጣና ተጠቂምና ክንግህሶ ከሎና ነቲ መሰረታዊ ህያብ አምላኽ ስለ እነሕድጎ ሕይወት ትርጉም ይስእን።

አምላኽ ዝሃበና ህያብ ዘሕድጉና ብዙሓት ጸላእቲ አሎውና። አብ ታሪኽ ደቂ ሰብ እዚ ብተደጋጋሚ ተራእዩ። ንህያብ አምላኽ ናቶም ገርም ከሕድጉ ዝጸዓሩ ብዙሓት እዮም። አምላኽ ንዝሃዞ ህያባ ከይነሕድግ ምጥንቃቕ የድልየና። ንሓደ ሓውናን ወይ ሓፍትና ካብ አምላኽ ክነውጽኦ ከሎና ህያባት አምላኽ አሕዲግና ናትና ንህዞ እሞ ሽዑ ዝገብሮ ጠፊእዎ ከዕገርግር ይነብር። ንሓወይ/ንሓፍተይ ህያባቱ አሕዲገ እፈልጥዶ ኢልና ክንሓትት ናይ ሎሚ ወንጌል የዘኻኸረና።

አብ መአዲ ቅዱስ ቍርባን ሓደ ሥጋን ደምን ናይ ክርስቶስ ንካፈል። አብኡ ሓደ ንኸውን። እዚ ቅዱስ መአዲ ሓድነት መአዲ ሕይወት ዝህብ መሰረት ፍቕርና እዩ። አብ ሓደ መአዲ ምስታፍ ናይ ሓደ ክርስትያን መንነቱ እዩ። ቀዳሞት ክርስትያን ሓደ ካብቲ ፍሉይ ዝገብሮም ዝነበረ ካብ ሓደ መአዲ ክርስቶስ ይሳተፉ ስለ ዝነበሩ እዮም። ሎሚ ነዚ ክንሕድሶ እሞ ናይ ክርስቶስ ምጅና ዘፍልጥ ተግባር ክንለብስ ምብርባር የድሊ።

ንእግዚአብሔር ከም ልብና ክነፍቅሮ ንሓውናን ሓፍትናን ከኣ ከንፍቅር ድላይ አምላኽ እዩ እሞ አፍቂርና ክንኸእል ሓግዘና ንበሎ።

አባ ንጉሠ ፍሥሓ